

EBA/GL/2015/09

11.09.2015

Gairės

dėl mokėjimo įsipareigojimų pagal Direktyvą 2014/49/ES dėl
indėlių garantijų sistemų

EBI gairės dėl mokėjimo įsipareigojimų pagal Direktyvą 2014/49/ES dėl indėlių garantijų sistemų

Šių gairių statusas

Šiame dokumente pateiktos pagal 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija), iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/78/EB (toliau – EBI reglamentas) 16 straipsnio 3 dalį parengtos gairės. Pagal EBI reglamento 16 straipsnio 3 dalį kompetentingos institucijos ir finansų įstaigos turi dėti visas pastangas siekdamos laikytis šių gairių.

Gairėse išdėstoma EBI nuomonė dėl tinkamos priežiūros praktikos Europos finansų priežiūros institucijų sistemoje arba dėl to, kaip Sąjungos teisė turėtų būti taikoma tam tikroje srityje. Dėl to EBI tikisi, kad visos paskirtos valdžios institucijos ir indėlių garantijų sistemos (IGS), kurioms skirtos šios gairės, jų laikysis. Paskirtos valdžios institucijos ir IGS, kurioms taikomos šios gairės, turėtų jų laikytis ir atitinkamai jas įtraukti į savo praktiką (pvz., iš dalies pakeisti savo teisinę sistemą arba priežiūros procesus).

Pranešimo reikalavimai

Pagal Reglamento Nr. 1093/2010 16 straipsnio 3 dalį kompetentingos institucijos iki 11.11.2015. Jeigu kompetentingos institucijos iki šio termino nepateiks jokie pranešimo, EBI laikys, kad jos gairių nesilaiko. Pranešimus reikėtų siųsti naudojantis šių gairių 5 skiltyje pateikta forma adresu: compliance@eba.europa.eu ir joje nurodyti „EBA/GL/2015/09“. Pranešimus turėtų teikti asmenys, turinys įgaliojimus pranešti apie gairių laikymąsi savo kompetentingų institucijų vardu.

Remiantis Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 16 straipsnio 3 dalimi, pranešimai bus skelbiami EBI interneto svetainėje.

I antraštinė dalis. Dalykas, taikymo sritys ir apibrėžtys

1. 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/49/ES dėl indėlių garantijų sistemų 10 straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje nustatyta, kad EBI paskelbia gaires dėl mokėjimo įsipareigojimų. Šiuo tikslu šiose gairėse nustatytos sąlygos, kurias reikia įtraukti į sutartis ar teisės aktus, pagal kuriuos kredito įstaiga teikia mokėjimo įsipareigojimus IGS, ir įkaito tinkamumo ir valdymo kriterijai.
2. Šios gairės skirtos:
 - a) IGS ir paskirtoms valdžios institucijoms, kaip atitinkamai apibrėžta Direktyvos 2014/49/ES 2 straipsnio 1 dalies 1 ir 18 punktuose;
 - b) pertvarkymo institucijoms, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija), su pakeitimais (toliau – EBI reglamentas), 4 straipsnio 2 dalies iv punkte; ir
 - c) kompetentingoms institucijoms, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 4 straipsnio 2 dalies i punkte, kiek tai susiję su rizikos ribojimu pagrįstu požūriū į mokėjimo įsipareigojimus.

Šios gairės taikomos pagal nacionalinės teisės aktus, kuriais IGS ar paskirtos valdžios institucijos įgaliojamos priimti mokėjimo įsipareigojimus atsižvelgiant į turimus finansinius išteklius, siekiant tikslinio lygio.
3. Jeigu IGS administruoja privatus subjektas, paskirtos valdžios institucijos turėtų patikrinti, kad pagal tokiai procedūrai taikomus teisės aktus IGS būtų apsaugota kaip kreditorė pagal 2002 m. birželio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/47/EB dėl susitarimų dėl finansinio įkaito.
4. Pertvarkymo institucijos turėtų pranešti paskirtoms valdžios institucijoms, kad joms įgyvendinant savo įgaliojimus pagal Direktyvos 2014/59/ES, kuria nustatoma kredito įstaigų ir investicinių įmonių gaivinimo ir pertvarkymo sistema, 69, 70 ir 71 straipsnius jos turėtų tinkamai pasirūpinti, kad būtų užtikrinama veiksminga IGS kaip kreditorių apsauga.
5. Šiose gairėse taikomos šios sąvokų apibrėžtys:
 - i. mokėjimo įsipareigojimai – tai mokėjimo įsipareigojimai, kaip apibrėžta Direktyvos 2014/49/ES 2 straipsnio 1 dalies 13 punkte;
 - ii. mažos rizikos turtas – tai mažos rizikos turtas, kaip apibrėžta Direktyvos 2014/49/ES 2 straipsnio 1 dalies 14 punkte. Mažos rizikos turtas kaip įkaitas šiose gairėse gali būti finansinės priemonės arba grynieji pinigai;

- iii. mokėjimo įsipareigojimo susitarimas – tai susitarimas, kurį sudaro IGS ir kredito įstaiga ir kuriuo nustatomos kredito įstaigos mokėjimo įsipareigojimų įtraukimo į IGS turimus finansinius išteklius sąlygos, visų pirma, i) IGS mokėjimo įsipareigojimo sumos nurodymas ir ii) kredito įstaigos neatšaukiamas įsipareigojimas IGS su įkaitu IGS prašymu išmokėti mokėjimo įsipareigojimo sumą iki susitarime nustatyto termino;
- iv. mokėjimo įsipareigojimo suma – tai IGS reikalaujamo įnašo į IGS dalis ir pinigų suma, kurią kredito įstaiga įsipareigoja suteikti prisiimdama mokėjimo įsipareigojimą mokėjimo įsipareigojimų susitarimo sąlygomis;
- v. susitarimas dėl finansinio įkaito kaip prievolės įvykdymo užtikrinimo, kaip apibrėžta Direktyvos 2002/47/EB 2 straipsnio 1 dalies c punkte, – tai susitarimas, nustatytas Direktyvos 2002/47/EB perkėlimo į nacionalinę teisę įstatymu, pagal kurį kredito įstaiga užtikrina pagal mokėjimo įsipareigojimo susitarimą prisiimtų įsipareigojimų vykdymą teikdama IGS įkaitą, kurį sudaro mažos rizikos turtas, su sąlyga, kad, visa nuosavybės teisė į mažos rizikos turtą, pateiktą kaip įkaitą, lieka kredito įstaigos kaip saugumo davėjos;
- vi. susitarimas dėl finansinio įkaito, pagal kurį perleidžiama nuosavybės teisė, kaip apibrėžta Finansinio įkaito direktyvos 2 straipsnio 1 dalies b punkte, – tai susitarimas, nustatytas Finansinio įkaito direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę įstatymu, pagal kurį kredito įstaiga užtikrina pagal mokėjimo įsipareigojimų susitarimą prisiimtų įsipareigojimų vykdymą, perduodama visą nuosavybės teisę į mažos rizikos turtą IGS;
- vii. susitarimas dėl finansinio įkaito – tai susitarimas dėl finansinio įkaito kaip prievolės įvykdymo užtikrinimo arba susitarimas dėl finansinio įkaito, pagal kurį perleidžiama nuosavybės teisė;
- viii. priverstinis vykdymas – tai įvykis, dėl kurio mokėjimo įsipareigojimo sumos išmokėjimo prievolės terminas pagreitinamas ir ji laikoma mokėtina nedelsiant. Pagal susitarimą dėl finansinio įkaito ir Direktyvos 2002/47/EB 2 straipsnio 1 dalies l punktą įstatymų nustatyta tvarka priverstinio vykdymo atveju IGS įgyja teisę įgyvendinti kredito įstaigos pateiktą mažos rizikos turto įkaitą perduodama ar pasiimdama jį nuosavybėn, nereikalaujant išankstinio pranešimo dėl jurisdikcijos ar leidimo;
- ix. likvidavimo procedūros – tai likvidavimo procedūros, kaip apibrėžta Direktyvos 2001/24/EB dėl kredito įstaigų reorganizavimo ir likvidavimo 2 straipsnyje;
- x. reorganizavimo priemonės – tai reorganizavimo priemonės, kaip apibrėžta Direktyvos 2001/24/EB dėl kredito įstaigų reorganizavimo ir likvidavimo 2 straipsnyje;

- xi. ankstyvosios intervencijos priemonės – tai priemonės, kurių imasi kompetentingos institucijos pagal Direktyvos 2014/59/ES, kuria nustatoma kredito įstaigų ir investicinių įmonių gaivinimo ir pertvarkymo sistema, 27–30 straipsnius;
- xii. krizių valdymo priemonės – tai krizių valdymo priemonės, kaip apibrėžta Direktyvos 2014/59/ES, kuria nustatoma kredito įstaigų ir investicinių įmonių gaivinimo ir pertvarkymo sistema, 2 straipsnio 102 dalyje.

II antraštinė dalis. Gairės dėl mokėjimo įsipareigojimų

1 dalis. Bendrosios nuostatos

6. Direktyvos 2014/49/ES tikslas – „suderinti IGS finansavimo metodus“¹ derinant *ex ante* ir *ex post* įnašus.
7. Remiantis Direktyvos 2014/49/ES 10 straipsnio 3 dalimi, turimi finansiniai ištekliai, į kuriuos atsižvelgiama siekiant užtikrinti IGS tikslinį lygį, gali apimti mokėjimo įsipareigojimus. Bendra mokėjimo įsipareigojimų dalis turi neviršyti 30 % bendros turimų finansinių išteklių, surinktų pagal šį straipsnį, sumos.
8. Pagal šią nuostatą valstybės narės privalo suteikti paskirtoms valdžios institucijoms ar IGS įgaliojimus priimti mokėjimo įsipareigojimus, kurie sudaro iki 30 % turimų finansinių išteklių. Tačiau nederėtų suprasti, kad Direktyvos 2014/49/ES 10 straipsnio 3 dalimi nustatyta kredito įstaigų teisė automatiškai teikti savo įnašus IGS kaip mokėjimo įsipareigojimus. IGS turėtų įgyvendinti šį mechanizmą remdamasi nediskriminaciniais kriterijais. Visų pirma, IGS neturėtų priimti daugiau nei 30 % tam tikro narių *ex ante* įnašų kaip mokėjimo įsipareigojimų.
9. Paskirtos valdžios institucijos turėtų patikrinti, ar susitarimai dėl mokėjimo įsipareigojimų ir finansinio įkaito susitarimai, kuriuos sudaro IGS ir kredito įstaiga, atitinka šias gaires.

2 dalis. Susitarimas dėl mokėjimo įsipareigojimų

10. Mokėjimo įsipareigojimų priimtumas turėtų priklausyti nuo atskirų raštiškų susitarimų dėl mokėjimo įsipareigojimų sudarymo tarp IGS ir institucijų, kurios yra jos narės. Kiekvieną sykį reikalaujant naujų *ex ante* įnašų, reikėtų sudaryti naują susitarimą dėl mokėjimo įsipareigojimo. Arba galima kiekvieną kartą iš dalies keisti ar pildyti esamą pagrindinį susitarimą, kad būtų atsižvelgta į naujus *ex ante* įnašų poreikius.
11. Susitarime dėl mokėjimo įsipareigojimo turėtų būti nustatyta bent tai:

¹ Direktyvos 2014/49/ES 27 konstatuojamoji dalis.

- a) mokėjimo įsipareigojimo suma;
 - b) neatšaukiamas kredito įstaigos įsipareigojimas bet kada IGS pareikalavus išmokėti pažadėtą mokėjimo įsipareigojimo sumą nedelsiant ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per dvi darbo dienas gavus pranešimą pagal c punktą, išdėstytą toliau. IGS turėtų bent pareikalauti dalies ar visų neatšaukiamų mokėjimo įsipareigojimų, kai, naudojantis turimais finansiniais ištekliais, neatšaukiamų mokėjimo įsipareigojimų dalis turimuose finansiniuose ištekliuose viršija sistemos nustatytą didžiausią ribą pagal Direktyvą 2014/49/ES ir šių gairių 8 punktą. Mokėjimo laikotarpis turėtų būti trumpinamas iki vienos darbo dienos, jeigu kompetentinga ar pertvarkymo institucija kredito įstaigai taiko ankstyvosios intervencijos ar krizių valdymo priemones. Susitarimu turėtų būti draudžiama mažinti mokėjimo įsipareigojimo sumą arba nutraukti susitarimą dėl mokėjimo įsipareigojimų negavus IGS sutikimo;
 - c) IGS pranešimas kredito įstaigai bet kokiomis tinkamomis ryšio priemonėmis, kuriomis užtikrinamas gavimas, kiekvieną kartą, kai IGS reikalauja išmokėti grynaisiais pinigais mokėjimo įsipareigojimo sumą;
 - d) kredito įstaigos prievolė nedelsiant informuoti IGS apie bet kokį įvykį, turintį poveikį įstaigos gebėjimui vykdyti savo įsipareigojimus arba IGS gebėjimui naudotis savo teisėmis pagal susitarimą dėl mokėjimo įsipareigojimų arba finansinio įkaito susitarimą, įskaitant atvejus, kai išorės kredito reitingų agentūros mažina įstaigos reitingą, ir svarbius rizikos ribojimo ar verslo veiklos pokyčius arba įkeisto mažos rizikos turto vertės sumažėjimą;
 - e) susitarimo dėl finansinio įkaito kaip prievolės įvykdymo užtikrinimo arba susitarimo dėl finansinio įkaito, pagal kurį perleidžiama nuosavybės teisė, sudarymas tarp IGS ir kredito įstaigos, užtikrinant kredito įstaigos prisiimtus įsipareigojimus pagal susitarimą dėl mokėjimo įsipareigojimų, kai kredito įstaiga įkeičia IGS mažos rizikos turtą, nesuvaržytą dėl trečiųjų šalių teisių į jį ir perduodamą IGS.
12. Šiomis gairėmis nepažeidžiama galimybė, kad pagal nacionalinę teisę jų turinys visas ar iš dalies įgyvendinamas įstatymų nuostatomis, įskaitant susitarimų dėl mokėjimo įsipareigojimų ir finansinio įkaito susitarimų nuostatas, jeigu tokiomis įstatymų nuostatomis užtikrinami rezultatai, bent jau tokie pat, kaip numatyta IGS ir jos narių susitarimuose, be kita ko, dėl kredito įstaigos prievolės įvykdyti mokėjimo įsipareigojimą vykdymo; kredito įstaigos mažos rizikos turto kaip įkaito teikimo IGS, užtikrinant mokėjimo įsipareigojimo įvykdymą perduodant šį turtą IGS; IGS mažos rizikos turto įgyvendinimo nedelsiant priverstinio vykdymo atveju; ir reikalavimų, taip pat laiko terminų reikalavimų, nustatytų Direktyvoje 2014/49/ES ir bet kokiose kitose taikytinose ES teisės nuostatose, atitikties.

3 dalis. Finansinio įkaito susitarimas

13. Siekiant apsaugoti IGS įsipareigojimų poziciją, finansinio įkaito susitarimu reikėtų išsamiai nustatyti šias sąlygas:

- a) kredito įstaiga įsipareigoja pakeisti įkeistą mažos rizikos turtą suėjus jo terminui, kai jis nebeatitinka šių gairių 6 ir 7 dalyse nustatytų reikalavimų arba kitais konkrečiais atvejais, dėl kurių susitarta su IGS, kad mokėjimo įsipareigojimas būtų nuolat užtikrintas tinkamu įkaitu;
- b) susitarimo dėl finansinio įkaito kaip prievolės įvykdymo užtikrinimo atveju kredito įstaigai neleidžiama disponuoti įkaitu (pvz., jį parduoti, suvaržyti);
- c) kredito įstaiga privalo papildyti įkeistą mažos rizikos turtą IGS prašymu, jeigu, sumažinus skolos vertę kreditoriams pagal šių gairių 7 dalį arba dėl taikytino keitimo kurso įkaito grynaisiais pinigais atveju, pagrindinio įkeisto turto vertė sumažėja ir tampa mažesnė už mokėjimo įsipareigojimo sumą;
- d) nustatomi bent šie priverstinio vykdymo įvykiai:
 - (i) kredito įstaiga IGS pareikalavus neišmoka mokėjimo įsipareigojimo sumos iki susitarime dėl mokėjimo įsipareigojimo nustatyto termino;
 - (ii) kredito įstaiga nepakeičia IGS suteikto mažos rizikos turto suėjus jo terminui, kai jis nebeatitinka šių gairių 6 arba 7 dalyje nustatytų reikalavimų arba kitais konkrečiais atvejais, dėl kurių susitarta su IGS;
 - (iii) kredito įstaiga IGS pareikalavus nepapildo įkaito, kai neužtikrintas draudimo lygis, kaip nustatyta šių gairių 7 dalyje;
 - (iv) panaikintas kredito įstaigos leidimas;
 - (v) jeigu kredito įstaigai taikomos reorganizavimo priemonės, išskyrus ankstyvosios intervencijos ar krizių valdymo priemones, arba vykdoma likvidavimo procedūra.

Jeigu įstaiga nebėra IGS narė, neįvykus nė vienam iš pirmiau išvardytų priverstinio vykdymo įvykių, IGS turėtų apsispręsti dėl pasirinktinės veiksmų krypties, kuri būtų geriausia siekiant išlaikyti teikiamą finansavimą.

Tam IGS gali:

- (1) užtikrinti įsipareigojimo įvykdymą;
- (2) nutarti, kad įstaiga, kuri nebėra IGS narė ir nutraukia savo narystę IGS, vis dėlto privalo įvykdyti savo įsipareigojimus ne vėliau kaip iki susitarime dėl mokėjimo įsipareigojimo nustatyto termino, nebent susitarimas dėl mokėjimo įsipareigojimo būtų pratęstas, arba

(3) nutarti, kad įsipareigojimą perimtų kitas subjektas susijungiant arba įsigyjant.

Jeigu kredito įstaiga nebėra IGS narė ir tampa kitos IGS nare, pirmoji IGS turėtų užtikrinti, kad 12 mėnesių iki narystės pabaigos laikotarpiu atitinkantys finansiniai ištekliai būtų perduoti kitai IGS, įvykdant įsipareigojimą ir perleidžiant pajamas perimančiajai IGS arba perleidžiant susitarimą dėl mokėjimo įsipareigojimų perimančiajai IGS susitarus su ja ir su kredito įstaiga.

Jeigu narystė IGS keičiasi dėl pertvarkymo priemonės taikymo, IGS turėtų pasitarti su pertvarkymo institucija prieš priimdama sprendimą dėl mokėjimo įsipareigojimų, atsižvelgdama į pertvarkymo tikslus, įskaitant indėlininkų apsaugą².

- e) Įvykus priverstinio vykdymo įvykiui IGS turėtų įgyvendinti ar perimti nuosavybėn įkeistą mažos rizikos turtą finansinio įkaito susitarimo sąlygomis.
- f) IGS turėtų grąžinti įkeistą mažos rizikos turtą kredito įstaigai išmokėjus mokėjimo įsipareigojimo sumą grynaisiais pinigais.
- g) Reikėtų nustatyti šalį, turinčią teisę į su įkeistu mažos rizikos turtu susijusias pajamas (palūkanas, dividendus ir pan.) (tai būtų IGS arba įstaiga narė).

4 dalis. Įkaito davėjo įkaito teikimas IGS

- 14. Remdamasi finansinio įkaito susitarimu, IGS turėtų užtikrinti, kad kredito įstaiga pateiktų mažos rizikos turtą IGS pagal vieną iš Direktyvoje 2002/47/EB nustatytų sąlygų, kad IGS priimtų mažos rizikos turtą nuosavybėn ar valdyti.
- 15. Kredito įstaigos IGS teikiamas turtas turėtų būti apskaitomas kaip įkaitas, kaip paaiškinta toliau:
 - a. Susitarimo dėl finansinio įkaito kaip prievolės įvykdymo užtikrinimo atveju įkeičiamas mažos rizikos turtas turėtų būti apskaitomas vertybinių popierių ar grynųjų pinigų sąskaitoje, i) kurią turi paskirtos valdžios institucijos ar IGS nustatyti saugotojai ar tarpininkai, kurie gali pateikti išsamią, tikslią ir aktualią informaciją apie kredito įstaigą ir apie mažos rizikos turtą; ir ii) kurioje galima įregistruoti kredito įstaigų įkeičiamą mažos rizikos turtą pagal susitarimą dėl finansinio įkaito kaip prievolės įvykdymo užtikrinimo.

Tokiu atveju IGS ar paskirtos valdžios institucijos turėtų nustatyti tik tokius saugotojus ar tarpininkus, kurie užtikrina visišką mažos rizikos turto atskyrimą ir apsaugą, ir gali nedelsdami suteikti IGS galimybę juo pasinaudoti pareikalavus, kad būtų išvengta kredito įstaigos ar IGS nuostolių dėl saugotojo įsipareigojimų neįvykdymo ar nemokumo. Jos taip pat turėtų užtikrinti, kad saugotojai negalėtų

² Direktyvos 2014/59/ES 31 straipsnis, OL L 173/190, 2014 06 12.

disponuoti įkeistu mažos rizikos turtu ir kad sutarties pagrindu atsisakytų išsaugojimo ar įkeitimo teisės, kurią priešingu atveju jie galėtų turėti mažos rizikos turto atžvilgiu.

- b. Susitarimo dėl finansinio įkaito, pagal kurį perleidžiama nuosavybės teisė, atveju perleidimas IGS turėtų vykti IGS vertybinių popierių ar grynųjų pinigų sąskaitoje, kurioje galima įregistruoti kredito įstaigos įkeičiamą mažos rizikos turtą pagal susitarimą dėl finansinio įkaito, pagal kurį perleidžiama nuosavybės teisė. Paskirta valdžios institucija ar IGS taip pat turėtų užtikrinti, kad saugotojai negalėtų disponuoti įkeistu mažos rizikos turtu ir kad sutarties pagrindu atsisakytų išsaugojimo ar įkeitimo teisės, kurią priešingu atveju jie galėtų turėti mažos rizikos turto atžvilgiu.

Jeigu IGS turi teisę gauti narių įnašus grynaisiais pinigais, kredito įstaiga gali pateikti grynųjų pinigų įkaitą tiesiogiai IGS.

5 dalis. Kriterijai, kuriais remiantis tikrinama, ar trečiosios šalys neturi teisių į įkaitą

16. Direktyvos 2014/49/ES 2 straipsnio 1 dalies 13 punkte nustatyta, kad į įkaitą neturi turėti teisių jokia trečioji šalis. Atitinkamai IGS ir paskirtos valdžios institucijos neturėtų priimti jokio mažos rizikos turto, kuris jau suvaržytas ar įkeistas pagal susitarimus dėl įkaito ar kitokio užtikrinimo.
17. Pagal finansinio įkaito susitarimą teikiamą turtą turi būti įmanoma teisėtai įgyvendinti be jokių ankstesnių reikalavimų dėl šio turto. Trečiosios šalys neturėtų turėti galimybės įsikišti ir sėkmingai išreikalauti įkeistą turtą ar su juo susijusias teises.
18. Šiuo tikslu finansinio įkaito susitarime turėtų būti nustatyta, kad kredito įstaigos prisiima įsipareigojimą ir garantuoja, kad įkeičiamas mažos rizikos turtas nebūtų kitaip suvaržytas arba įkeistas jokiai trečiai šaliai arba kad juo nebūtų užtikrinamas jau prisiimtas įsipareigojimas IGS atžvilgiu bei pasirūpina, kad pagal susitarimą dėl finansinio įkaito kaip prievolės įvykdymo užtikrinimo naudojamas turtas nebūtų suteikiamas kaip įkaitas jokiai trečiajai šaliai.

6 dalis. Įkaito tinkamumo ir valdymo kriterijai

19. Remiantis Direktyva 2014/49/ES, IGS turėtų priimti įkaitu tik mažos rizikos turtą, kad būtų užtikrinta mokėjimo įsipareigojimo suma. IGS ir paskirtos valdžios institucijos turėtų nustatyti tinkamus įkaito tinkamumo kriterijus atsižvelgdamos į mažos rizikos turto emitentų kredito ir rinkos riziką ir turto likvidumą, kad būtų išvengta nelikvidaus turto. Jos taip pat turėtų atsižvelgti į su koncentracija ir valiuta susijusią riziką. Iš esmės, turėtų būti laikoma, kad Europos centriniam bankui (ECB) arba Europos Sąjungos nacionaliniams centriniams bankams teikiamų įkaitų tinkamumo kriterijai atitinka šių gairių 6 dalyje nustatytus reikalavimus.

20. IGS ar paskirtos valdžios institucijos turėtų taip pat nustatyti pozicijos vertės ribas užtikrindamos, kad kiekvienos kredito įstaigos atveju turtas būtų labai diversifikuotas, bent jau kalbant apie emitentą ir terminą. Jeigu įstaiga maža ir negali pateikti diversifikavimo ir pozicijos vertės ribų reikalavimų atitinkančio mažos rizikos turto, įkeičiamo mažos rizikos turto diversifikavimo lygis gali būti mažesnis, jeigu užtikrintas bendrasis IGS įkaitų portfelyje esančio mažos rizikos turto diversifikavimo lygis.
21. IGS turėtų riboti riziką viešosios ar privačiosios skolos, kurios vertė labai priklauso nuo įvykių, kai IGS turėtų grąžinti lėšas indėlininkams arba prisidėti prie pertvarkymo, ir todėl jai gali reikėti pareikalauti įvykdyti mokėjimo įsipareigojimą. Tačiau šiuo atveju neturėtų būti atsižvelgiama į skolos valiutą, nes dėl to būtų labai apribotos galimybės pateikti įkaitą. Be to, remiantis proporcingumo principu, jeigu įstaiga maža ir negali pateikti kaip įkaito šį reikalavimą atitinkančio turto, priklausomybės lygis gali būti aukštesnis, jeigu bendrasis priklausomybės lygis IGS portfelyje išlieka mažas.
22. Be to, IGS ir paskirtos valdžios institucijos turėtų tinkamai atsižvelgti į skirtumus, jei jų yra, tarp įkaito valiutos ir IGS apdraustų indėlių valiutos.
23. Įkaitą gali valdyti pati IGS arba trečioji šalis trišaliu susitarimu teikdama įkaito valdymo paslaugą, jeigu įvykdyti šiose gairėse nustatyti reikalavimai.

7 dalis. Užtikrinamojo turto vertės įvertinimas mažesne nei rinkos verte (*angl. haircut*)

24. IGS ar paskirtos valdžios institucijos visuomet turėtų taikyti užtikrinamojo turto vertės įvertinimą mažesne nei rinkos verte įkeisto mažos rizikos turto vertei, nebent įkaitas būtų pateiktas grynaisiais pinigais ta pačia valiuta kaip mokėjimo įsipareigojimas. Tai reiškia, kad užtikrinamojo turto vertė apskaičiuojama kaip turto rinkos vertė, atėmus tam tikrą dalį procentais (įvertinimas mažesne nei rinkos verte).
25. IGS ar paskirtos valdžios institucijos turėtų užtikrinti, kad taikant užtikrinamojo turto vertės įvertinimą mažesne nei rinkos verte kiekvienu atveju būtų atsižvelgiama į su pozicijos verte susijusią kredito, rinkos ir likvidumo riziką. Šiuo tikslu reikėtų numatyti skirtingą užtikrinamojo turto vertės įvertinimą mažesne nei rinkos verte, atsižvelgiant į emitento tipą ir jo kredito kokybę bei į turto terminą ir valiutą.
26. Užtikrinamojo turto vertės įvertinimas mažesne nei rinkos verte taip pat turėtų būti grindžiamas tikėtinų nuostolių apskaičiuotąja verte ir tikėtinu laikotarpiu iki turto pardavimo.
27. Nors gali būti įvairių užtikrinamojo turto vertės įvertinimo mažesne nei rinkos verte tvarkaraščių ir metodikų, tinkamas sprendimas būtų ECB ar Europos Sąjungos nacionaliniams centriniams bankams tinkamo įkeisti užtikrinamojo turto vertės įvertinimo mažesne nei rinkos verte tvarkaraštis.
28. IGS ar paskirtos valdžios institucijos turėtų užtikrinti, kad mažos rizikos turto vertė būtų reguliariai, galbūt kasdien, iš naujo vertinama rinkos verte.

29. Be to, įkeisto mažos vertės turto rinkos vertė, pakoreguota atsižvelgiant į užtikrinamojo turto vertės įvertinimą mažesne nei rinkos verte, turėtų būti stabili ilgą laiką. Tai reiškia, kad, jeigu rinkos verte įvertinto pagrindinio turto vertė nuolat krinta žemiau tam tikros ribos ir nebeatitinka draudimo koeficiento taikant užtikrinamojo turto vertės įvertinimą mažesne nei rinkos verte, iš kredito įstaigos turėtų būti reikalaujama pateikti papildomo mažos rizikos turto arba pakeisti tam tikrą mokėjimo įsipareigojimo dalį grynaisiais pinigais.
30. Bet kuriuo atveju IGS ar paskirtoms valdžios institucijoms nedraudžiama nustatyti įstaigoms narėms papildomus ataskaitų teikimo ir pranešimo reikalavimus.

8 dalis. Rizikos ribojimo požiūris

31. Rizikos ribojimo požiūrio į mokėjimo įsipareigojimus tikslas turėtų būti užtikrinti vienodas sąlygas ir sumažinti tokių įsipareigojimų prociklinį poveikį, atsižvelgiant į jų apskaitos metodus.
32. Jeigu apskaitant mokėjimo įsipareigojimas visiškai atspindi balanse (kaip įsipareigojimas) arba įkaito susitarimas visiškai atspindi pelno ir nuostolio ataskaitoje, neturėtų būti poreikio taikyti ad-hoc rizikos ribojimo požiūrį, siekiant sumažinti prociklinį poveikį.
33. Priešingai, jeigu apskaitant mokėjimo įsipareigojimas ir įkaito susitarimas neįtraukti į balansą, vykdydamos priežiūrinio tikrinimo ir vertinimo procesą (PTVP) kompetentingos institucijos turėtų įvertinti riziką, kuri kiltų kredito įstaigos kapitalo ir likvidumo pozicijoms, jeigu IGS pareikalautų iš tos kredito įstaigos įvykdyti savo įsipareigojimą grynaisiais pinigais, ir pasitelkti tinkamus įgaliojimus, kad užtikrintų, jog prociklinis poveikis būtų sumažintas, taikant papildomus kapitalo ir likvidumo reikalavimus.

III antraštinė dalis. Baigiamosios nuostatos ir įgyvendinimas

Taikymo data

34. IGS ir paskirtos valdžios institucijos turėtų įgyvendinti šias gaires įtraukdamas jas į savo praktiką nuo 2015 m. gruodžio 31 d. Paskui IGS ir paskirtos valdžios institucijos turėtų užtikrinti, kad šios gairės būtų taikomos veiksmingai. Pertvarkymo institucijoms ir kompetentingoms institucijoms nustatomas vienodas įgyvendinimo terminas tiek, kiek šios gairės joms skirtos.